

[Thorkil Kristensen.]

vore markedsudsigter i de lande, vi ikke bliver knyttet sammen med, bliver bedre, hvis vi går ind i de syv landes frihandelsområde, end hvis vi var i de seks landes toldunion.

Jeg mener altså ikke blot, at vi har større chancer i de seks, hvis vi er medlem af de syv, end vi ville have i de syv, hvis vi var medlem af de seks, men jeg mener også, at vi har større chancer på de oversøiske markeder, hvis vi er medlem af et lavtarif-frihandelsområde uden at skulle forhøje vort interne omkostningsniveau, og jeg lægger en vis vægt på dette, for det forekommer mig, at man under al diskussionen om det europæiske har glemt i mange kredse, at det dog er de oversøiske lande, der har den stærke økonomiske vækst; det er her, fremtidsmulighederne fremfor alt ligger på længere sigt. Det forhindrer ikke, at det er meget vigtigt, hvis vi nu går ind i de syv, at vi samtidig sikrer os bedst muligt i de seks.

Der er ført forhandlinger i Bonn, og det er godt. Jeg vil pege på, at der også bør forhandles i andre af de seks landes hovedstæder; jeg vil særlig pege på Italien, som også er et betydeligt marked for Danmark.

Men der er jo også visse ikke-økonomiske faktorer, som man bør tage i betragtning. Jeg lægger her vægt på, at hvis vi bliver medlem af de syv landes frihandelsområde, kan vi bedre bevare det nordiske samarbejde, end vi kan ved den anden tilknytning. I hvilket omfang vi kan bevare det nordiske samarbejde, vil vise sig, men vi kan det jo i hvert fald bedre, når vi kommer i frihandelsområde sammen med de to andre nordiske lande, end hvis vi kom i et fællesmarked, som de ikke var med i.

Der er fremført nationale eller kulturelle betragtninger, og også her gælder det, at der er usikkerhed. Vi ved ikke, hvad der kan ske på disse områder. Der er fremsat forskellige stærke udtalelser med en nedsettende vurdering af de seks i kulturel henseende, bl. a. fordi man har henvist til, at deres befolkning overvejende er katolsk. Det er ikke betragtninger af den art, jeg vil fremføre; det tilkommer ikke os at føle os bedre end andre, fordi vi på forskellige punkter er anderledes end andre. Vi har godt af at tænke på, at vi har mod-

taget værdifulde kulturelle impulser både fra det europæiske fastland og fra England.

Jeg tænker derimod på de forholdsvis vidtgående bestemmelser om ret til fri vandring, om ret til bosættelse i hvilket land man vil inden for Romunionen, om ret til at få beskæftigelse på lige vilkår med landets egne borgere, ret til at oprette erhvervsvirksomhed, ret til at købe ejendom og til at anbringe kapital i erhvervslevet.

Danmark er et lille land med en stor nabo. Vor landegrænse er ikke lang, men den har givet os mange problemer ned gennem vor historie. Det er muligt, at der ikke ville ske noget betænkeligt på de områder, jeg her har nævnt; men vi bør dog ikke glemme, at vi stadig på begge sider af denne grænse har en nationalt blandet befolkning, og det er derfor, forekommer det mig, mere betryggende, at vi bevarer vor ret til selv at regulere disse forhold, sådan som vi kan gøre det, hvis vi er medlem af de syv, fremfor hvis vi er medlem af Romunionen, hvor disse forhold er mere fastlagte.

Derfor forekommer det mig, at både europæiske og danske, både økonomiske og ikke-økonomiske overvejelser må føre til, at under den situation, der nu engang foreligger, er den for Danmark bedste vej indtil videre vejen gennem de syv. Dermed er der naturligvis ikke taget stilling til enkelthederne i den kommende traktat, og der er heller ikke taget stilling til de forskellige krav, erhvervene har fremsat i de sidste dage.

Men man kunne naturligvis spørge, som flere talere har gjort: bør vi udsætte afgørelsen? Herom vil jeg gerne sige, at hvis der under det kommende møde i Stockholm kan blive enighed mellem de syv lande om at udsætte afgørelsen, uden at dette berører de landbrugsaftaler, som er truffet, så synes jeg, at det vil være ønskeligt, og jeg beder vor regering om at undersøge mulighederne derfor. Hvis dette ikke er muligt, hvis de øvrige seks lande vil træffe deres beslutning nu, uanset om vi er med, så tør jeg ikke tilråde en udsættelse for vort vedkommende; det vil jo betyde, at de sluttede landbrugsaftaler falder bort, og vi kan heller ikke vide, om andre muligheder derved ville falde bort.